

РЕШЕНИЕ

№ 194

гр. Разград, 04.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анелия М. Й.

Членове: Валентина П. Димитрова
Атанас Д. Христов

при участието на секретаря Дияна Р. Георгиева
като разгледа докладваното от Атанас Д. Христов Въззивно гражданско дело
№ 20223300500260 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 477 от 08.07.2022 г. постановено по гражданско дело №
20223330100030 по описа за 2022 година на РС – Разград, съдът е постановил
следното:

*ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981,
представявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян,
пл.“Демокрация“, №1 да заплати на Ю. А. Ю., ЕГН *****, с адрес
с.Езерче, общ.Цар Калоян, обл.Разград, ул.“Индже Войвода“ №7 сумата 20
000 лв. / двадесет хиляда лева/, представляваща обезщетение за
причинените на 28.01.2021 г. неимуществени вреди претърпени болки и
страдания, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на
увреждането- 28.01.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.*

*ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981,
представявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян,
пл.“Демокрация“, №1 да заплати на Ю. А. Ю., ЕГН *****, с адрес
с.Езерче, общ.Цар Калоян, обл.Разград, ул.“Индже Войвода“ №7 сумата
595,32 лв. /петстотин деветдесет и пет лева и тридесет и две стотинки/
представляваща обезщетение за причинените в резултат на падане на
пътното платно на 28.01.2021 г. имуществени вреди- разходи за прегледи,
лечение, терапия, консумативи и лекарства, ведно със законната лихва върху*

тази сума от датата на увреждането- 28.01.2021 г. до окончателното ѝ изплащане и ОТХВЪРЛЯ ИСКА в останалата част до първоначално предявения размер от 690,56 лв. като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981, представлявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян, пл.“Демокрация“, №1 да заплати на Ю. А. Ю., ЕГН *****, с адрес с.Езерче, общ.Цар Калоян, обл.Разград, ул.“Индже Войвода“ №7 сумата 136,19 лв. /сто тридесет и шест лева и деветнадесет стотинки/ представляваща обезщетение за причинените в резултат на падане на пътното платно на 28.01.2021 г. имуществени вреди-разлика между размера трудовото възнаграждение и полученото обезщетение за временна нетрудоспособност за периода 28.02. - 25.08.2021 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на увреждането- 28.01.2021 г. до окончателното ѝ изплащане и ОТХВЪРЛЯ ИСКА в останалата част до първоначално предявения размер от 1000 лв. като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981, представлявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян, пл.“Демокрация“, №1 да заплати на Ю. А. Ю., ЕГН *****, с адрес с.Езерче, общ.Цар Калоян, обл.Разград, ул.“Индже Войвода“ №7 сумата 1727,70 лв. /хиляда седемстотин двадесет и седем лева и седемдесет стотинки/ за направените по делото разноси.

ОСЪЖДА Ю. А. Ю., ЕГН *****, с адрес с.Езерче, общ.Цар Калоян, обл.Разград, ул.“Индже Войвода“ №7 да заплати на Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981, представлявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян, пл.“Демокрация“, №1 сумата 81,79 лв. /осемдесет и един лева и седемдесет и девет стотинки/ за направените по делото разноси.

ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981, представлявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян, пл.“Демокрация“, №1 да заплати на адв. К. К. от АК – Русе с адрес гр.Разград, ул.“Цар Асен“, №10, оф.1 сумата 1152 лв. /хиляда сто петдесет и два лева/ адвокатско възнаграждение, определено по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения

Недоволен от това решение в ОСЪДИТЕЛНАТА ЧАСТ, останала Община – Цар Калоян, която го обжалва в тази му част, чрез пълномощника си адвокат Н. П. Й. от АК - Разград. Намира решението за неправилно, незаконосъобразно, като постановено при съществени нарушения на материалния и процесуалния закон. Моли същото да бъде отменено ОСЪДИТЕЛНАТА ЧАСТ и вместо него бъде постановено решение, с което исковите претенции бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани. При условие на евентуалност – моли обезщетението за неимуществени вреди да

бъде намалено. Сочи, че определеното обезщетение за неимуществени вреди не е справедливо по см. на чл. 52 ЗЗД, тъй прекомерно завишено. Съдът не е отчел обстоятелствата с правно значение при определяне на това обезщетение. Неправилно първоинстанционния съд е приел за недоказани възраженията на ответника за съпричиняване по см. на чл. 51, ал.2 ЗЗД. Останал неизвестен мотива на съда за частичното уважаване на извършените от ищцата разходи свързани с нейното лечение, както и защо част от същите не са уважени. Жалбоподателят твърди, че тъй като ищцата е имала възможност да заплати разходите за експертизи, то същата не е материално затруднено лице по см. на чл. 38, ал.1, т.2 ЗА, поради и което незаконосъобразно съдът е осъдил жалбоподателя да заплати адвокатско възнаграждение на пълномощника й. Излага подробни съображения. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК, насрещната по жалбата страна - Ю. А. Ю., не депозира отговор.

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, за въззивника се явява пълномощникът му адвокат Н. П. Й. от АК – Разград, която поддържа въззивната жалба и излага подробни съображения.

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, въззиваемата страна не се явява. Явява се пълномощникът й адвокат К. К. К. от АК – Русе. Оспорва жалбата и моли решението в обжалваната част да бъде потвърдено. Излага подробни съображения. Претендира присъждане на адвокатско възнаграждение за въззивното производство, на осн. чл. 38, ал.1, т.2 ЗА.

Разградският окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивните жалби пороци на атакувания съдебен акт и възраженията насрещните страни, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане искове с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за обезщетение за неимуществени вреди и обезщетение за имуществени вреди.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от първоинстанционния съд. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Въз основа на съвкупната преценка на събраните писмени

доказателства и гласни доказателства чрез разпита на свидетелите К.М.М., А.А.Б. и Ю.Х.И., които при преценката им, в т. ч. по реда на чл. 172 ГПК, следва да бъдат ценени като ясни, убедителни, житейски логични, обективни – тъй като са изградени на преките им възприятия и не се опровергават от останалия доказателствен материал по делото, както и от заключението на вещите лица по допуснатите и изслушани в първоинстанционното производство съдебно-медицинска експертиза, съдебно автотехническа експертиза и съдебно счетоводна експертиза, които при преценката им по реда на чл. 202 ГПК подлежат на кредитиране, въззивният съд приема за установено, че:

Сутринта на 28.01.2021 г. ищцата Ю. А. Ю., която живеела в с.Езерче, общ.Цар Калоян тръгнала за работа от своя дом, находящ се на адрес ул.“Индже войвода“, №7 в посока ул. Освобождение. На ул. Освобождение, в дясната част на пътя в посока центъра на селото, срещу сградата на Здравната служба, на границата с ул. Освобождение, при стъпване върху непочистена повърхност от сняг и лед се подхлъзнала, загубила равновесие и паднала, в резултат на което получила следното увреждане: счупване на външния глезен на левия крак /долна трета на малкия пищял/, което по своята медикобиологична характеристика обуславя трайно затруднение в движението на левия долен крайник за срок повече от едни месец. Такава фрактура обичайно се реализира по индиректен механизъм – рязко огъване на стъпалото встрани – от натиск на петната кост или преразтягане на връзките. При такъв вид счупване имобилизацията се налага за срок от 4-6 седмици и при липса на усложнения са очаква работоспособността да се възстанови след три месеца. При прегледа на 25.03.2022 г. вещото лице е установило описания обективен остатъчен двигателен дефицит за лява глезенна става и субективни оплаквания без прогноза за пълно възстановяване, т.к. винаги ще има остатъчни негативни последствия - болки и неудобство в дейностите от ежедневието живот от непълноценното използване и непълното възстановяване. Според в.л. това се отразява и ще се отразява негативно на физическото състояние на пострадалата и влошава качеството ѝ на живот. След изписването на пациентката от ортопедичното отделение на МБАЛ Разград същата е имала оплаквания и по този повод се консултирала с лекар в гр.Варна, който взел решение да смени първата имобилизация и да наложи друга. През целия период на оздравяване същата е следвала лекарските предписания /болнично лечение, изследвания, консервативно лечение, домашна терапия, рехабилитация, балнеолечение и ползване на помощни средства/. В.л. не счита, че единствената възможна причина за повторната имобилизация е неправилно поставяне на първоначалната, като сочи, че такава причина може да бъдат и последиците от обездвижването.

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е особен вид безвиновна и обективна отговорност за чужди противоправни и виновни действия, като тази отговорност има гаранционно-обезпечителен характер. За да се ангажира отговорността на ответника по посочената разпоредба, следва да се установят

общите предпоставки, при които за определено лице би възникнала деликтна отговорност, както и допълнителния факт на възлагане на работа на деликвента от ответника и причиняване на вредите при или по повод тази работа – виж Постановление № 7 от 29. XII. 1958 г., Пленум на ВС, Постановление № 17 от 18. XI. 1963 г., Пленум на ВС, Постановление № 4 от 30. X. 1975 г., Пленум на ВС и Постановление № 9 от 28. XII. 1966 г., Пленум на ВС. В ППВС № 9/1966 г. е прието, че в някои случаи се касае до неспазване на правилата за извършване на възложената работа, а в други случаи до невземане на необходимите мерки за предотвратяване на увреждането; за възложителите бездействието е основание за отговорност за увреждането, когато то се изразява в неизпълнение на задължения, които произтичат от закона, от техническите и други правила и от характера на възложената работа.

Непозволеното увреждане – [чл. 45 ЗЗД](#), се основава на нарушението на правната норма, изискваща от гражданите да не увреждат субективните права, имуществото и телесната цялост на другите физически или юридически лица. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементи на който са: 1/ деяние /действие или бездействие/, 2/ вредата, 3/ противоправността на деянието, 4/ вина и 5/ причинната връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Вината се предполага до доказване на противното – [чл. 45, ал. 2 ЗЗД](#).

Когато се твърди, че вредите са причинени от бездействие, за да е противоправно бездействието, то на претендиращия деликвент трябва да е предписано нормативно задължение за действие. В този смисъл, за да е противоправно бездействието на служители на ответника, то трябва да има правна норма, която да ги задължава да извършват дейност по ремонт и поддържане на процесния общински пътен участък.

Съгласно разпоредбата на [чл. 3, ал. 1 от Закона за пътищата /ЗП/](#), пътищата са републикански и местни, като последните са общински и частни /по смисъла на [§ 1, т. 1 и 2 от ДР на ЗП](#), "път" е ивицата от земната повърхност, която е специално пригодена за движение на превозни средства и пешеходци и отговаря на определени технически изисквания, а "земно платно" е част от повърхността в обхвата на пътя, върху която са разположени: платното /платната/ за движение; разделителните ивици; банкетите; тротоарите; разделителните и направляващите острови; зелените площи; крайпътните отводнителни и предпазни окопи; откосите; бермите и другите конструктивни елементи на пътя/. Общинските пътища са публична общинска собственост – [чл. 8, ал. 3 ЗП](#), като тяхното изграждане, ремонт и поддържане се осъществява от общините съгласно законовата разпоредба на [чл. 31 ЗП](#). Съответната община, като юридическо лице, осъществява дейностите по [чл. 31 ЗП](#) чрез своите служители или други лица, на които е възложила изпълнението. Поддържането на пътищата включва полагането на системни грижи за **осигуряване на целогодишна нормална експлоатация на пътя** и осъществяване на мерките за защита на неговите съоръжения и

принадлежности, а текущият ремонт включва работите по отстраняване на локални повреди по настилката и пътните принадлежности, причинени от нормалната експлоатация на пътя – чл. 47 от Правилника за приложение на Закона за пътищата /ППЗП/.

Следователно на общината е вменено задължението да ремонтира и поддържа общинските пътища, в състояние, отговарящо на изискванията на движението, в т. ч. **полагане на дължимата грижа за снегопочистване и осигуряване на безопасно придвижване на пешеходците** – виж и чл. 167, ал. 1 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/.

В частност по делото е установено, че именно противоправното бездействие на служители на ответника по поддържането на процесния пътен участък е довело до неизпълнение на задължението по чл. 31 ЗП, поради което са налице предпоставките по чл. 49, ал. 1 ЗЗД за ангажиране на отговорността на ответника за причинените на ищцата вреди. В този смисъл неоснователни са възраженията на ответника, че механизмът на полученото от ищеца увреждане, мястото на инцидента и наличието на причинно следствена връзка между бездействието на негови служители и настъпилия вредоносен резултат са недоказани. Не са ангажирани каквито и да било доказателства, че настъпването на вредите се дължи на поведението на ищеца – невнимателно, непредпазливо движение, здравословни проблеми, а доказателствената тежест в тази насока е била на ответника.

ЗП предвижда общо и абстрактно задължение на ответника да поддържа общинските пътища, без значение под въздействието на какви фактори е настъпила частичната им негодност за осигуряване на безопасно движение по тях. Отделно от това следва да се отбележи, че по силата на чл. 11, ал. 1 от Закона за общинската собственост, общината е длъжна да управлява имотите и вещите – общинска собственост, в интерес на населението, съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин. Според нормата на чл. 2, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-19 от 12.11.2012 г. за поддържане и текущ ремонт на пътищата /издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн. ДВ, бр. 91 от 20.11.2012 г., в сила от 20.11.2012 г., попр., бр. 95 от 04.12.2012 г. /, поддържането на пътищата в зависимост от целите, които трябва да бъдат постигнати, е както следва: 1/ превантивно; 2/ текущо и 3/ **зимно**. Превантивното поддържане е пътищата включва комплекс от планирани и икономически ефективни дейности и строителни и монтажни работи за съхраняване и намаляване на ефекта от стареенето и износването на материалите и конструкциите на основните елементи в обхвата на пътя и за удължаване на техния експлоатационен срок – чл. 8, ал. 1 от наредбата, като основните видове дейности включени в превантивното поддържане на пътищата са посочени в чл. 8, ал. 2 и се планират въз основа на комплексна оценка на състоянието на елементите в обхвата на пътя, пътните съоръжения и принадлежности – чл. 9, ал. 1 от наредбата. Текущото поддържане на пътищата включва комплекс от всекидневни дейности, които имат за цел да

осигурят техническото състояние на пътя, пътните съоръжения и принадлежности в съответствие с действащите нормативни актове и техническите спецификации за строителни продукти, като към това поддържане се отнасят и дейностите, свързани с отстраняване на единични повреди и деформации на елементите в обхвата на пътя, пътните съоръжения и принадлежности и предотвратяване на по-нататъшното им развитие – чл. 10, ал. 1 и 2. Основните видове дейности включени в текущото поддържане и текущия ремонт са посочени в чл. 10, ал. 3 от наредбата, в т. ч. почистване и отстраняване на отделни малки повреди по земното платно /т. 7/. **Съгласно чл. 11, ал. 1 от наредбата, зимното поддържане на пътищата включва комплекс от дейности, свързани с осигуряване на проходимостта им при зимни условия и премахване или ограничаване на неблагоприятното влияние на снега и леда върху условията на движение. Основните дейности включени в зимното поддържане на пътищата са посочени в чл. 10, ал. 2 от наредбата, в т. ч. обезопасяване на пътищата срещу хлъзгане /т. 4/.**

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 2, вр. с чл. 3, ал. 2, т. 1 ЗОС, вр. с § 7, т. 4 ПЗР ЗМСМА, улиците в рамките на населеното място, които не са част от републиканската пътна мрежа, представляват публична общинска собственост. Общината е длъжна да управлява предоставената и собственост, в т. ч. улиците в рамките на населеното място, в интерес на населението и с грижата на добър стопанин - чл. 140 КРБ и чл. 11, ал. 1 ЗОС. Дължимата грижа в полза на териториалната общност включва както изграждане, ремонт и поддържане на улиците, така и полагане на грижи за чистотата им, в т. ч. **снегопочистване и осигуряването на безопасно придвижване на пешеходци и возила.** Предвид изложеното, **общината отговаря** както за вреди, настъпили при движение на МПС поради непочистването от сняг и/или лед на улично платно, така и за вреди, причинени на пешеходец поради придвижването му непочистен тротоар. **Общината отговаря на основание чл. 49 ЗЗД и за настъпили за пешеходеца вреди при придвижването му по пътното платно, когато ползването на тротоара не е било възможно.** Съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДП, пешеходците са длъжни да се движат по тротоара, но съгласно ал. 2, т. 1 от същият текст на закона, пешеходците могат да се движат и по пътното платно, когато няма тротоар или е невъзможно той да бъде ползван. **При непочистен от сняг и лед тротоар или при заемането му от паркирани коли в нарушение на чл. 94, ал. 3 ЗДП, правещо невъзможно ползването му за преминаване на пешеходци, то отговорността за вреди на пешеходец при движението му по пътното платно е на общината,** която като собственик на имота има задължение за почистване на улиците, в т. ч. за предприемане на мерки за отстраняване на нарушенията, пречателни за движението на пешеходците по тротоарните платна. Таока и Решение № 124 от 18.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3057/2018 г., IV г. о., ГК.

В контекста на изложеното настоящият съдебен състав приема, че

ответникът е натоварен по силата на закона и подзаконовите нормативни актове да управлява с грижата на добър стопанин общинските пътища и повърхността в техния обхват, включително процесният участък, на който е настъпило увреждането на ищеца.

По отношение на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, следва да се посочи, че поначало, въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престаия, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливия размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат пред вид от съда при определяне размера на обезщетението /виж задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС/. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, какви физически болки и други неудобства и притеснения е претърпял увреденият, включително допълнителното влошаване състоянието на здравето, козметични и друг външни дефекти, силата, интензитета и продължителността на болковия синдром, отшумял ли е той, продължителност на лечението и извършените медицински манипулации, възможност на увреденото лице да продължи трудовата си кариера и да се социализира. Във всички случаи като база за определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди служат стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането и общоприетата оценка и възприетото в обществото разбиране за обезвреда на неимуществените вреди, като не се допуска размерът на обезщетението да бъде и източник на обогатяване на пострадалия.

В разглеждания случай съобразявайки от една страна – вида и тежестта увреждането, възрастта на пострадалия, към момента на увреждането; обстоятелствата, при които е настъпило увреждането; интензивността на търпените болки и страдания от ищеца /физически и психически/, както и тяхната продължителност, в т. ч. продължителността на възстановителния период като следва да бъде съобразено претърпяната рехабилитация, както и възможните остатъчни явления – болка при натоварване на крака и промяна на времето; търпените неудобства в ежедневието и бита /нужда от помощ при обслужване/, емоционален дискомфорт от промяна начина на живот за периода на възстановяване, личното и общественото благополучие на ищеца; съществуващите в страната обществено-икономически условия към момента на настъпване на вредите, стандарт на живот, средно статистически размер на

доходите /годишният общ доход средно на лице от домакинство и средногодишен разход, съобразно данни на Националния статистически институт/, както и създаденият от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, без той да има самостоятелно значение /субективната преценка за справедливо определени суми за подобни, причинени в близък период вреди от деликт, следва да има за коректив формираната обща оценка за пропорционалност, защото справедливостта е елемент от правната реалност/, въззивният съд намира, че определянето на обезщетение за търпените неимуществени вреди в размер на **20 000** лв. би било справедливо, както законосъобразно е приел и първоинстанционния съд, за да уважи релевираната претенция, ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането до окончателното ѝ изплащане – чл. 84, ал. 3 ЗЗД. Определянето на по-малък размер на обезщетението от посочения не би съответствал на изискванията на справедливостта.

По отношение на претенцията за имуществените вреди, съставляващи разходи за лечение.

На следващо място въззивния съд приема, че сумите за лекарства, медицински консумативи, лечение, рехабилитация и пр. намаляват имуществената сфера на увредения. Те представляват пряка и непосредствена последица от причиненото увреждане. Съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т. 7 на Постановление № 4 от 23.12.1968 г., Пленум на ВС, когато се търси обезщетение за имуществени вреди, изразени в разходи за лечение, усилената храна, чужда помощ и пр., следва да се събират доказателства за необходимостта от такива разходи и за действителното им извършване, както и за техния размер. Т. е. на репарация подлежат действително вложените средства – с тях имуществената сфера на пострадалия е реално намаляла. Размерът им се установява с доказателства за действително разходваните от увредения суми, а ако такива доказателства няма – чрез експертиза за стойността на стоките, услугите и лечението към датата на извършване на съответния разход. – виж Решение № 307 от 01.08.2014 г. на ВКС по гр. дело № 773/2012 г., IV г. о., ГК.

В частност по делото е установено въз основа на събраните писмени доказателства – епикриза, фискални бонове и данъчна фактура, както и от заключението на вещото лице по съдебно-медицинската експертиза, че с оглед лечението на ищеца, че с изключение на медикаментите Корвитол и Мидокалм, всички останали разходи са свързани с изследвания и лечение на процесното увреждане. В този смисъл обоснован се явява изводът на първоинстанционния съд, че горепосочените имуществени вреди в общ размер на **595.32** лв. са действително настъпили в резултат на увреждането – чл. 51, ал. 1 ЗЗД, поради което и релевираната претенция се явява изцяло основателна.

По възразението на жалбоподателя – ответник, че са останали неизвестни мотивите на съда, защо не е уважил иска за част от

извършените разходи на ищцата свързани с нейното лечение.

Правото да се обжалва съдебно решение предполага наличието на интерес от обжалване. Наличието на правен интерес следва да се преценява за всеки конкретен случай. За страната такъв интерес е налице, когато решението в съответната част е неизгодно за нея, т. е. съдебният акт следва да предизвиква неблагоприятна промяна в нейната правна сфера. В този смисъл въззивна жалба може да се подаде само при положение, че предявеният иск е уважен, което на свой ред ще окаже неблагоприятно въздействие върху правната сфера на ответника. С отхвърлителната част на процесното решение РС е отхвърлил част от предявените обективно съединени искове, което се явява и най-благоприятният за ответника резултат. Ето защо, ответникът няма правен интерес да обжалва решението в отхвърлителната му част. Вж. Определение № 60521 от 28.09.2021 г. на ВКС по т. д. № 1532/2020 г., I т. о., ТК и Определение № 246 от 28.04.2015 г. по ч. т. д. № 873/2015 г. на ВКС, I т. о., ТК.

По отношение на претенцията за имуществени вреди, съставляващи пропусната полза.

Когато се претендират вреди, представляващи пропуснати ползи, респ. доходи, ищецът носи тежестта да установи както размера на пропуснатото увеличение, така и сигурното му настъпване, което в случая въззивната инстанция счита за доказано.

Основанието за репарирание на имуществени вреди, съставляващи пропусната полза за ищцата са аналогични с вече посочените, като особеност в случая е установяване на ползата, от която е била лишена ищцата поради настъпване на процесното увреждане. Така, както вече бе установено предпоставките за уважаване на претенцията по чл. 49 от ЗЗД са налице, а посредством ССЕ се установява и последната предпоставка – пропусната полза от нереализиране на доход, както и размерът на същата. Предявеният правилно е уважен до установения размер от **136.19** лв.

По възражението на жалбоподателя, че е налице съпричиняване по см. чл. 51, ал.2 ЗЗД, от страна на ищцата, която е нарушила задължението си като пешеходец да се движи по тротоара /чл. 108 ЗДП/; паднала е не поради непочистването на участъка, а тъй като не е проявила необходимото внимание както и предвид влошено от преди здравословно състояние.

Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Намаляване на обезщетението за вреди на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е допустимо само ако са събрани категорични доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Определение № 123 от 28.02.2020 г. на ВКС по т. д. № 1020/2019 г., II т. о.,

ТК.

В случая е съществено, че законът изисква от общината да се погрижи за осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно, сигурно и удобно придвижване през цялата година по пътното платно. Този резултат не е бил постигнат. Изобщо не е проведено доказване дали тротоарът на отсрещната страна на ул. Освобождение е бил почистен. Напротив, установи се, от всички гласните доказателства, че на практика предвид зимната обстановка е „нямало тротоар“ и други хора също са се движели по пеша по пътя. **Задължението пешеходците да се движат по тротоарите е създадено не за да ограничава свободата им на придвижване, а за осигуряване на безопасността на пешеходците и на движещите се автомобили и не може да служи в случая като довод за съпричиняване на резултата.** Така и Решение № 175 от 24.11.2017 г. на ВнаС по в. гр. д. № 480/2017 г. недопуснато до касационно обжалване с Определение № 485 от 29.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 786/2018 г., IV г. о., ГК; Решение № 105 от 28.06.2019 г. на ОС - Търговище по в. гр. д. № 154/2019 г.; Вж. и Решение № 124 от 18.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3057/2018 г., IV г. о., ГК, Решение № 260070 от 2.04.2021 г. на ОС - Кюстендил по в. гр. д. № 595/2020 г. недопуснато до касационно обжалване с Определение № 33 от 19.01.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2961/2021 г., III г. о., ГК.

Неоснователно е възражението, че падането се дължи на невнимание и влошено здравословно състояние. Този извод почива на предположения, което е недопустимо при формиране на становище за съпричиняване. Така Решение № 56 от 10.04.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1638/2018 г., IV г. о., ГК.

По възражението на жалбоподателя, че не са били налице предпоставките на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., тъй като ищцата не е материално затруднено лице, предвид заплатените от нея разноски в първоинстанционното производство.

Жалбата срещу първоинстанционното решение и в тази част е допустима, тъй като когато се обжалва решението по съществото на спора, то може да се обжалва и в частта му за разноските. Вж. Определение № 799 от 19.12.2014 г. на ВКС по ч. т. д. № 2098/2014 г., II т. о., ТК.

В случая са претендирани разноски за осъществена безплатна правна помощ при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., за което е представен договор за правна защита и съдействие. Ответникът е оспорил, че ищецът е материално затруднено лице. Съгласно формираната трайна практика на ВКС - с определение № 163/13.06.2016 г. по ч. гр. д. № 2266/2016 г., I г. о., ВКС, определение № 400/15.10.2020 г. по ч. т. д. № 1826/2020 г., II т. о., ВКС, определение № 253/19.06.2020 г. по ч. гр. д. № 1154/2020 г., III г. о., ВКС, преценката за наличие на материална затрудненост при произнасяне по искане за присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. следва да бъде направена с оглед конкретните данни по делото. При липса на спор между страните достатъчно доказателство за осъществяването

на основанията по чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 ЗАдв. за безплатна правна помощ представляват съвпадащите волеизявления на страните по договора за правна помощ, респ. изявлението на представляваната страна или нейният процесуален представител, ако такъв договор не е представен. **Противната страна в производството, която по правилата на чл. 78 ГПК следва да заплати направените по делото разноски, разполага с процесуалната възможност да оспори твърденията за осъществяване на безплатна правна помощ, като носи тежестта да установи, че предпоставките за предоставяне на безплатна адвокатска помощ не са налице.**

Жалбоподателят своевременно е оспорил наличието на предпоставките по чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв. за заплащане на адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ в хода на първоинстанционното производство, като е посочил, че ищцата е заплатила деловодните разноски, поради което следвал извода, че същата не е материално затруднено лице. Според настоящия състав, заплащането на процесните деловодни разноски не води до извод, че ищцата не е материално затруднено лице.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на първоинстанционния съд в осъдителната част – потвърдено, като правилно. Вж. и Решение № 170 от 24.01.2019 г. на ВКС по т. д. № 2857/2017 г., I т. о., ТК.

По отношение на разноските във въззивното производство:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

При този изход на спора съобразно чл. 273 вр. чл. 78, ал. 1 вр. чл. 81 ГПК право на разноски за въззивното производство има въззиваемата страна. С оглед осъществено от адв. К. К. в полза на ищеца безплатно процесуално представителство при условията на чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗАдв, на същия следва да бъде присъдена сумата 1 151.95 лв. адвокатско възнаграждение, платимо от въззивника. Както вече по - горе се посочи, съдът намира за недоказано възражението на ответинка, че ищцата не е материално затруднено лице.

Предвид изложените съображения, съдът, на осн. чл. 271, ал.1 ГПК

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 477 от 08.07.2022 г. постановено по гражданско дело № 20223330100030 по описа за 2022 година на РС – Разград В НЕГОВАТА ОСЪДИТЕЛНА ЧАСТ.

В ОТХВЪРЛИТЕЛНАТА му част Решение № 477 от 08.07.2022 г. постановено по гражданско дело № 20223330100030 по описа за 2022 година на РС – Разград, е влязло в сила като необжалвано.

ОСЪЖДА Община – Цар Калоян, обл.Разград, ЕИК 000505981, представлявана от кмета Д.Н.А., с адрес на управление гр.Цар Калоян,

пл.“Демокрация“, №1 да заплати на адв. К. К .К. от АК – Русе, ЕГН ******, с адрес гр.Разград, ул.“Цар Асен“, №10, ет.1, оф.1 сумата **1 151.95 лв. лв. /хиляда сто петдесет и един лева и деветдесет и пет стотинки/** - адвокатско възнаграждение за въззивното производство, на основание чл. 38, ал.2 вр. ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата и чл. 273 вр. чл. 78, ал. 1 във вр. чл. 81 ГПК.

Препис от решението да се връчи на страните, на осн. чл. 7, ал.2 ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд при условията на чл. 280, ал.1 и ал.2 ГПК, в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____